

greppa näringen

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Motivera lantbrukaren i rådgivningen

Introduktionskurs
5 nov 2020

- › Cirka 10 300 gårdar som tillsammans brukar hälften av den svenska åkermarken har valt att vara med i Greppa Näringen
- › Under 20 års tid har våra rådgivare gjort över 60 000 gårdsbesök.
- › I vår kampanj under november/december vill vi uppmärksamma det uthålliga arbete med miljöfrågor som lantbrukare och rådgivare bedriver genom Greppa Näringen.

Greppa Näringen fyller 20 år

Un
lan
Nä
lan

Unde
lantb
Näri
lantb

Oskar Lindström,
Enköping

10 300 gårdar s
åkermarken är
decennier har

Tillsammans ha

- beräknat öv
- minskat fos
- minskat kvä
- utfört 3 000 i
- utfört 8 800 i
- överutfodring
- lanserat Sve

Tack för att du i

greppa näringen

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Under 20 år har
lantbrukarna & Greppa
Näringen gjort det svenska
lantbruket mer hållbart

Anders Richardsson
Falkenberg

10 300 gårdar so
åkermarken är n
decennier har vi

Tillsammans har

- beräknat över
- minskat fosfo
- minskat kvä
- utfört 3 000 rå
- utfört 5 500 rå
- Detta har blan
- Greppa Näring
- lanserat Sverig

Tack för att du är

greppa näringen

greppa näringen

10 300 gårdar som tillsammans brukar hälften av den svenska
åkermarken är med i Greppa Näringen och under två
decennier har våra rådgivare gjort över 60 000 gårdsbesök.

Tillsammans har vi:

- beräknat över 23 000 växtnärbalanser
- minskat fosforöverskotten i genomsnitt mellan
- minskat kväveöverskotten i gårdarnas växtnärbal-
- utfört 3 000 rådgivningar om klimat och energi
- utfört 8 800 rådgivningar om utfodring vilket har minskat
- lanserat Sveriges mest lästa nyhetstjänst om lantbrukets

Tack för att du är medlem i Greppa Näringen!

a
nska
t
Låkan Thörner,
ad gård, Säfte

lar som tillsammans brukar hälften av den svenska
n är med i Greppa Näringen och under två
har våra rådgivare gjort över 60 000 gårdsbesök.

s har vi:

- över 23 000 växtnärbalanser
- fosforöverskotten i genomsnitt mellan
- kväveöverskotten i gårdarnas växtnärbal-
- 100 rådgivningar om klimat och energi
- 100 rådgivningar om anläggning av våtmark som
- Sveriges mest lästa nyhetstjänst om lantbrukets

du är medlem i Greppa Näringen!

Lantbrukares nöjdhet med Greppa Näringen över tid

	aug 2015- jun 2017	aug 2017- jun 2019	aug-2018-jun 2020
Nöjdhetsindex totalt	74	75	75
Senaste rådgivningsbesöket	79	81	83

Indexklassificering:

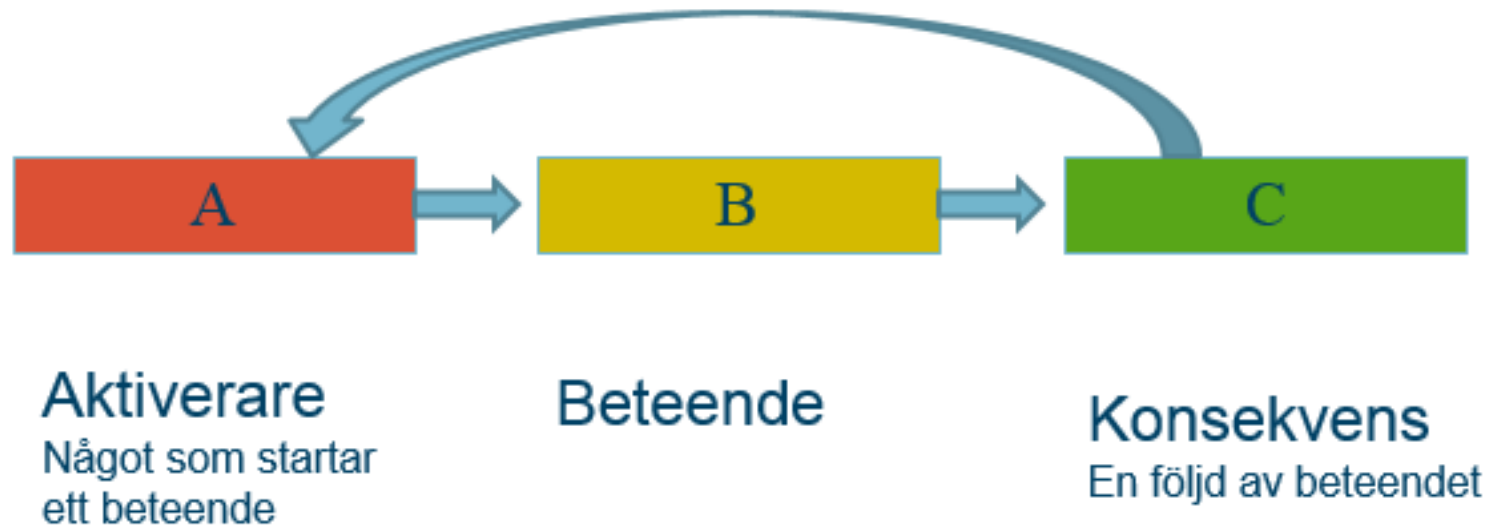
< 49 = Mycket lågt
50 – 59 = Lågt
60 – 69 = Godkänt
70 – 79 = Högt
80 > = Mycket högt

Antal svarande: 919 st, aug-18-juni 2020

Lantbrukarnas nöjdhet med rådgivarna

Kunskap	4,0- 5,0
Ansvar	3,9- 4,9
Engagemang	4,1- 4,9
Framåtanda	3,9- 5,0
Bemötande	4,0- 5,0
Förmåga att förmedla kunskap	3,9- 4,9

Incitament

Samhället: Styrmedel

Ekonomiska: Skatter,
stöd, subventioner

Administrativa: Krav,
lagar, regler

Marknaden: Intressenter

Externa: Ökad efterfrågan
högre priser, krav på
certifiering

Interna: Arbetsmiljö,
intresse

Varför fattar vi olika beslut?

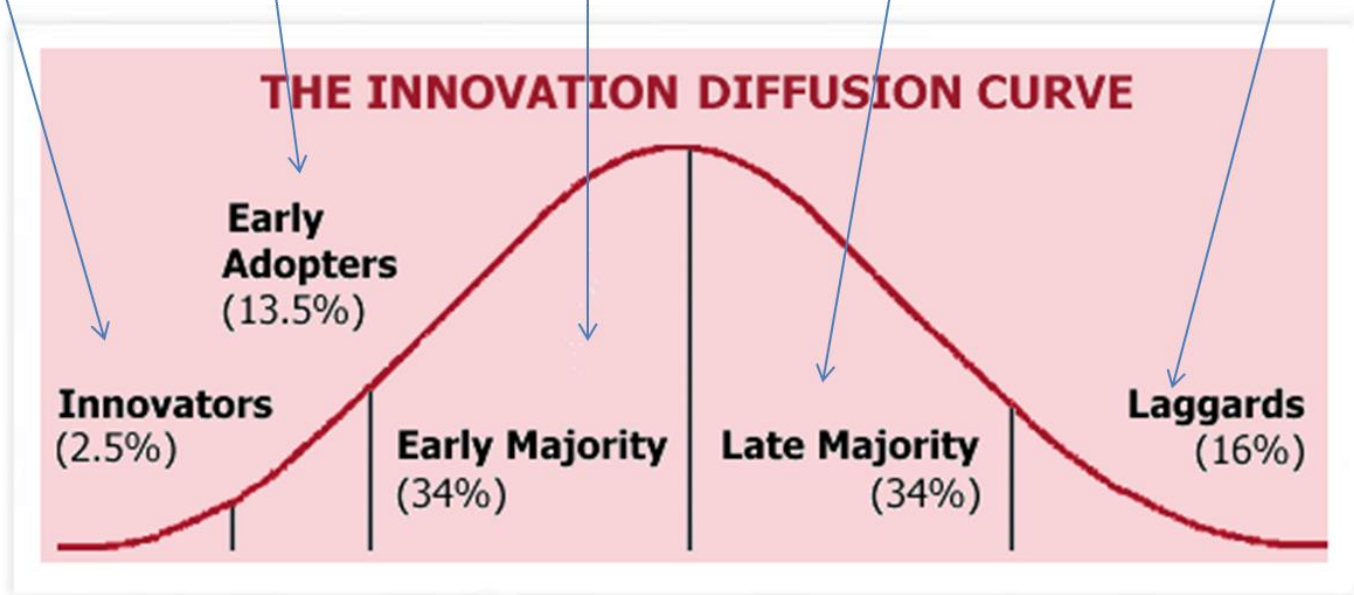
Innovatörer:
Riskbenägna,
gillar
spetsutveckling

Visionärer:
Ledartyper,
trendsättare

Pragmatiker:
Praktisk
tillämpning

Skeptiker:
Konkreta bevis

Traditionalister:
Förändrings-
motståndare

- › Ihärdighet
- › Låt det ta tid
- › Uppföljning

- › Vara närvarande
- › Vara nyfiken
- › Fokus på framtida möjligheter, inte begångna misstag
- › Positivt förhållningssätt – lantbrukaren har möjlighet att göra en faktisk skillnad
- › Skapa en tillit mellan rådgivaren och lantbrukaren
- › Utgå från att vi alltid gör de bästa val vi kan (under rådande omständighet)
- › Alla beteenden har en positiv intention (för den som gör det)
- › **Vad motiverar lantbrukaren? svara i chatten**
- › **Film rådgivare och lantbrukare:**
<https://www.youtube.com/watch?v=FpJHgJPz9WI>

Rådgivningsbrevet

Vad ska rådgivningsbrevet innehålla

- › I Krav och rekommendationer finns det angett för varje modul vad som måste finnas med i rådgivningsbrevet

Resultat och krav på dokumentation	Rådgivningsdokumentet ska innehålla:
	• Kort bakgrundsbeskrivning av företaget såsom inriktning och storlek. • Växtnäringsbalans med kort tolkning/förklaring. • Områden där möjligheter till förbättring genom miljöåtgärder finns. • Rådgivningsplan, innehållande vilka moduler som planeras respektive år för de kommande tre åren.

- › Lantbrukaren är den viktigaste läsaren av rådgivningsbrevet!
- › I Greppa Näringens nöjdhetsundersökning svarar 63 % att de läst hela brevet och 31% att de läst delar av det
- › Kom ihåg att skriva lättläst text som sammanfattar det viktigaste

- › Vad vill **jag** att lantbrukaren ska göra, kunna eller tycka när de läst färdigt?
- › Vad vill **lantbrukaren** veta eller göra?
- › Hur motiverad är lantbrukaren?
- › Vilka förkunskaper har lantbrukaren?
- › Vilka förväntningar har lantbrukaren?
- › Hur mycket tid förväntas lantbrukaren lägga på att läsa brevet?

- › Det viktigaste först!
- › Sammanfattning
- › Skriv luftigt
- › Använd mellanrubriker
- › Punktlister
- › Bilder

Greppa Näringens bildarkiv finns under arkiv och profilmaterial på adm/greppa.nu

- › Korta ord
- › Korta meningar
- › Korta stycken
- › Förklara allt som behöver förklaras
- › Stryk det som inte behövs
- › Använd begripliga ord och undvik facktermer
- › Krångla inte till det
- › Skriv aktivt, inte passivt. **Någon** gör **något**
- › Undvik förkortningar

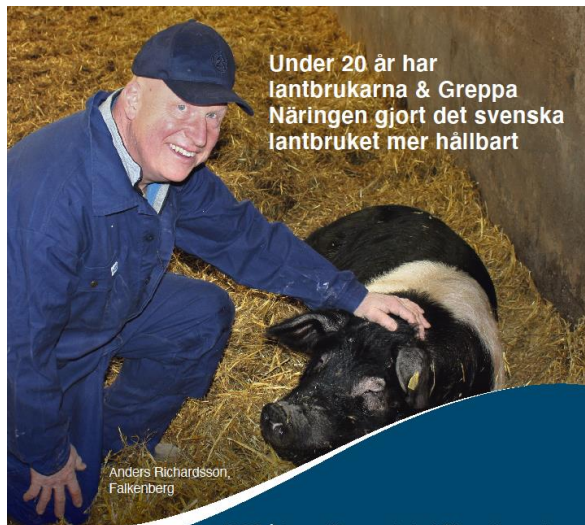
- › Använd mallen för rådgivningsbrev som finns bland modulunderlaget
- › Kopiera gärna bra formuleringar från andra brev
- › Titta på exempelbreven på webben
- › Skicka gärna in exempel på bra brev till Pernilla Kvarmo

Marknad & Kommunikation

- › Jordbruksverket och Greppas egna kanaler
- › Länsstyrelsen
- › LRF regionalt
- › LRF centralt
- › Rådgivningsföretagen
- › Den enskilda rådgivaren

- › greppa.nu
- › Digitala nyhetsbrev två ggr/vecka
- › Postala medlemsbrev två ggr/år
- › Sociala medier (FB/Twitter)
- › Annonskampanjer i lantbrukspress + digitala annonser
- › Länsstyrelserna
 - › Egna tidningar t ex Jordbiten
 - › Via webben
 - › Digitala nyhetsbrev
- › LRF
 - › Lrf.se
 - › Medlemssidor i Land Lantbruk
 - › Regionala nyhetsbrev, FB etc

Under 20 år har
lantbrukarna & Greppa
Näringen gjort det svenska
lantbruket mer hållbart

Anders Richardsson,
Falkenberg

10 300 gårdar som tillsammans brukar hälften av den svenska åkermarken är med i Greppa Näringen och under två decennier har våra rådgivare gjort över 60 000 gårdsbesök.

Tillsammans har vi:

- beräknat över 23 000 växtnärbalanser vilket gör Sverige unikt.
- minskat fosforöverskottet med i genomsnitt mellan 30 och 90 procent på gårdar med djurproduktion.
- minskat kväveöverskottet i gårdarnas växtnärbalanser med upp till 11 procent.
- utfört 3 000 rådgivningar om klimat och energi!
- utfört 8 800 rådgivningar om utfodring vilket har minskat överfodringen markant.
- lanserat Sveriges mest lästa nyhetstjänst om lantbrukets miljöåtgärder samt erbjudit flera digitala miljöhjälpstjänster på

Ny ägare eller ändrad inriktning – ta hjälp av Greppa Näringsens miljörådgivning!

När Anton Magdesjö skulle ta över gården Mutebo utanför Linköping bestämde han sig för att satsa på dikoproduktion. Idag är Mutebo en ekologisk KRAV-certifierad gård med 60 dikor. Gården har gjort många Grepparådgivningar under årens lopp med Anton's far som ägare, men när Anton tog över gjordes en nystart med Greppa Näringsens rådgivning.

Är du också intresserad av kostnadsfri miljörådgivning, läs mer på greppa.nu!

”Mycket har man koll på,
men det är bra att ta sig
tid och gå igenom med
en rådgivare på plats”

Anton Magdesjö, Mutebo gård, Linköping

Pressmeddelande från Greppa Näringen

Ny efterfrågad rådgivning till hästgårdar

Greppa Näringen har tagit fram en ny efterfrågad miljörådgivning riktad till hästgårdar. Rådgivningen syftar till att öka kunskapen i branschen om vilken påverkan hästarna har på miljön och vilka åtgärder man som hästägare kan göra för att förbättra förutsättningarna.

Rådgivningen, som riktar sig till hästägare/företagare med fler än 15 hästar, är kostnadsfri och utförs av lantbrukets ordinarie rådgivningsföretag. Det övergripande målet med den nya rådgivningen är att göra hästägare medvetna om hur deras verksamhet påverkar miljön, identifiera vad som görs bra idag, var det finns brister samt ge förslag på åtgärder.

- De senaste åren har det kommit flera rapporter om hästarnas miljöpåverkan och det finns en efterfrågan från hästbranschen på rådgivning och stöd för att utföra miljöåtgärder. Därför har vi skräddarsytt en ny rådgivningstjänst för hästgårdar, säger Pernilla Kvarmo, ansvarig för den nya rådgivningen.

Ambitionen är att rådgivningen ska finnas tillgänglig i stora delar av landet redan under hösten, men i vissa län kan den dröja till nästa år. Ansvaret för att handla upp rådgivningen ligger hos länsstyrelserna och de avgör också vem som är berättigad till rådgivningen.

Rådgivningen utförs gårdsvis och innebär att hästägaren/företagaren och rådgivaren tillsammans går igenom verksamhetens miljöpåverkan. Därefter resoneras man runt möjliga åtgärder. Exempel på åtgärder kan vara flyttbara in- och utsläpp, driner för att minska ständiga vatten, att anlägga fosfordammar eller se över dagliga rutiner för utfodring och mockning i både hagar och i stall. I rådgivningen får hästägaren även förslag på tekniska verktyg eller metoder som underlättar mockning, gödselhantering och utfodring.

Kontaktpersoner Greppa Näringen:

Pernilla Kvarmo, ansvarig hästrådgivningen 036-15 85 11
pernilla.kvarmo@jordbruksverket.se
Karin Hugosson, kommunikationsansvarig Greppa Näringen 073 360 3307
karin.hugosson@jef.se

Fakta om Greppa Näringen

Greppa Näringen erbjuder kostnadsfri rådgivning för lantbrukare och hållbarhetslärare i syfte att förbättra gårdens ekonomi och samtidigt bidra till minskad klimatpåverkan, minskad övergödning och säker användning av växtskyddsmedel. Greppa Näringen drivs i samarbete mellan Jordbruksverket, LRF, länsstyrelserna samt ett stort antal företag i lantbruksbranschen. Mer än 60 000 gårdsbesök har genomförts inom projektet sedan starten år 2001. Läs mer på greppa.nu

Vi strävar hela tiden efter att bli bättre!

På Enkullens gård i Kristinehamn bedriver Marie Larsson med familj en ekologisk dikoproduktion med 100 dikor. Flera miljöåtgärder har gjorts på gården både genom investeringsstöd och rådgivning från Greppa Näringen.

Du vet väl att du kan få stöd för olika investeringar som minskar ammoniak och växthusgaserna i ditt jordbruk. Läs mer på jordbruksverket.se/investeringsstod.

Är du också intresserad av kostnadsfri miljörådgivning? Läs mer på greppa.nu!

”Vi strävar hela tiden efter
att bli bättre vad gäller
energieffektivitet, utnyttja
växtnäringen bättre och
ha ännu friskare djur”

Marie Larsson, Enkullens gård,
Kristinehamn

Pressmeddelande från Greppa Näringen

Stort intresse för att räkna på klimatavtrycket på gårdens produkter

Greppa Näringen har vidareutvecklat beräkningarna som görs vid rådgivning om gårdarnas klimatpåverkan "Klimatkollen". Med en utökad funktion i programmet VERA kan användaren nu fördela (allokerar) klimatavtrycket över gårdens olika produkter som till exempel vete, potatis, oljeväxter, kött och mjölk.

Allokeringen är efterfrågad av lantbrukarna och förädlingsföretagen inom lantbrukssektorn och det finns ett stort intresse bland rådgivarna att lära sig programmet.

Den första rådgivarkursen om den vidareutvecklade Klimatkollen hölls i slutet av april och ett 30-tal personer tog tillfället i akt att lära sig mer om allokering. Ytterligare en kurs är planerad i slutet av maj och det kommer också att hållas kurs under hösten kring hur beräkningarna kan användas i rådgivningen.

- Vi märker ett stort intresse i lantbruksbranschen kring klimat- och hållbarhetsfrågor för närvarande och olika företag vill stötta lantbrukarna i arbetet. Vi har kontakt med flera företag om att erbjuda rådgivning i Klimatkollen som ett led i detta arbete. Vi är glada för att rådgivarna möter upp intresset och går kunniga som erbjuds. Det är viktigt för oss att Klimatkollen håller en fortsatt hög kvalitet och att den görs av personer som genomgått både Greppa Näringsens grundläggande klimatkurs och utbildade i beräkningsprogrammet, säger Stina Olofsson projektledare för Greppa Näringen.

Greppa Näringsens rådgivning Klimatkollen kommer att erbjudas med allokering i fleråttal län redan i höst och lantbrukaren kommer i samråd med sin rådgivare att välja beräkningen för hela gårdens sammanlagda, eller uppdelat per kg produkt, vilket som passar gårdens förutsättningar bäst.

Kontaktpersoner Greppa Näringen:

Maria Stenberg, rådgivare växtnäring och klimat 036-15 81 86
maria.stenberg@jordbruksverket.se
Lis Eriksson, rådgivare husdjur och klimat 036-15 61 33
lis.eriksson@jordbruksverket.se
Stina Olofsson, projektledare Greppa Näringen 036-15 84 06
stina.olofsson@jordbruksverket.se

Fakta om Greppa Näringen

Greppa Näringen erbjuder kostnadsfri rådgivning och målet är minskade utsläpp av klimatgaser, minskad övergödning och säker användning av växtskyddsmedel. Greppa Näringen drivs i samarbete mellan Jordbruksverket, LRF, länsstyrelserna samt ett stort antal företag i lantbruksbranschen. Mer än 60 000 gårdsbesök har genomförts inom projektet sedan starten år 2001. Läs mer på greppa.nu

- › Greppa Näringen 20 års jubileum 2021
- › Resultatkampanj – vad har Greppa Näringen åstadkommit under 20 år
- › Jubileumsskrift & Rådgivarkonferens
- › Lansering av nya moduler 2021 (Hästrådgivning, Odling utan glyfosat, Biologiskt mångfald på slätten)